

Миленкова Р. В.,

ДВНЗ «Українська академія

банківської справи НБУ»

ІНТЕГРАЦІЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Одна з проблем сучасної загальнонаукової методології полягає в тому, що поряд із процесами диференціації наукового знання за галузями важливою стає його інтеграція [1, 4]. Висока насиченість програми підготовки майбутніх юристів предметами, що досліджують достатньо відмінні одна від іншої галузі, породжують проблему узгодженості різних сфер пізнання.

Окремі аспекти дослідження інтеграції дисциплін під час підготовки фахівців вивчалися у роботах Л. Герасименко, В. Гончаренка, Р. Макарова, О. Князевої, В. Сластьоніна та інших. Особливої уваги заслуговують праці про стан і прийоми розв'язання проблеми міжмовної взаємодії, про різні підходи до класифікації типів взаємодії мов Б. Горнунга, Б. Серебреннікова, Ю. Жлуктенка, А. Білецького, С. Семчинського.

Зв'язок проведеного дослідження з науковими та практичними завданнями полягає в тому, що нині, існує об'єктивна необхідність формування світоглядного розуміння та цілісного сприйняття науково-культурного розвитку людства. Засобом формування такого світосприйняття бачиться інтеграційність в освіті. Під інтеграцією розуміємо (від лат. *integratio* – відновлення, відбудова, наповнення) як процес розвитку, пов'язаний з об'єднанням у ціле раніше розрізнених частин [2, 51].

Оскільки освітньо-кваліфікаційна характеристика юриста передбачає вміння читати юридичні тексти, готовність до засвоєння спеціальних юридичних курсів, розуміння міжнародної наукової та юридичної термінології, ми бачимо логічним використовувати курс латинської мови як системоформувальну дисципліну в утворенні інтегративних міжпредметних зв'язків.

З метою досягнення поставлених завдань на пропедевтичному етапі вивчення мови викладач повинен, використовуючи евристично-

ретроспективний метод сформувавши чітку уяву про походження латинської мови. Однією з методик ми бачимо таку. Спочатку філолог формує у студентів навички порівняння та аналізу лексики 1) основного словникового складу (*frater* (лат.) *brother* (англ.) *Bruder* (нем.) *брат* (рос.) *брат* (укр.); 2) юридичної термінології (*ius, iuris; prudentia, ae* (лат.) – *юриспруденція; alius; ibi* – *алібі; de iure* – *по праву, де-юре; quasi ex delicto* – *квасіделікт*); 3) загальноприйнятих латинських запозичень до сучасних європейських мов (*A.D.; p. m.; a. m.; P. S.; et cetera; vice versa*).

Наступним кроком є аналіз лексики не сучасної, а архаїчної, прикладів смислових та фонетичних змін у мовах-рецепієнтах, вивчення крилатих виразів з акцентуванням на сучасних трактуваннях юридичних та процесуальних лексем:

Ignorantia non est argumentum (лат.) *Незнання закону не звільняє від відповідальності;*

Argumentum ad ignorantiam (лат.) *Аргумент, розрахований на необізнаність.*

Можливою формою реалізації інтеграції виступають завдання потрібного перекладу[5, 10], наприклад: *Lex non novit patrem, nec matrem; solam veritatem* –

Закон не знає ні батька, ні матері, одну лише істину –

The law knows neither father nor mother, only the truth; або робота на заняттях з англійської мови без перекладу на українську:

Pro rata(лат.) – *in proportion*(англ.)

Sub iudice – *in the course of trial*

Quasi – *as if it were*

Ipso facto – *by the fact*

Caveat emptor – *the buyer is responsible*

Крім того на заняттях з латинської мови пропонуються завдання по складанню юридичних текстів з використанням вживаних нині латинських виразів (*apriori, de facto, pro forma, extra ordinem, post factum, alibi, qui prodest?*).

На тому етапі вивчення латинської мови, який є достатнім для часткової репродукції в інших сферах, інтеграція здійснюється у відношенні цілої низки дисциплін.

Інтеграція лінгвістичних дисциплін передбачає 1) застосування принципів міждисциплінарності та трансдисциплінарності при підборі змісту та форм занять з латинської та англійської (німецької, французької) мови; 2) організацію творчого співробітництва викладачів іноземних мов; 3) побудову скоординованої системи дій та вимог викладачів різних предметів у напрямку стимулювання використання латинської лексики в творчих наукових роботах майбутніх юристів (есе, проектах, доповідях, курсових, дипломних роботах), формулюванні наукових робіт, статей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Буданов В.Г. Эволюция дисциплинарного знания как процесс междисциплинарного согласования [Текст] : / В. Буданов // Синергетическая парадигма. Человек и общество в условиях нестабильности, – С. 1-12.
2. Герасименко Л.С. Інтеграція дисциплін як педагогічна умова професійної адаптації викладачів іноземної мови в льотних навчальних закладах [Текст] : / Л. Герасименко // Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору- додаток 2 до №3, – К., 2011, – С. 49-55.
3. Кацман Н.Л. Методика преподавания латинского языка [Текст] : / Н.Л. Кацман. – М. : Гуманит.изд.центр ВЛАДОС, 2003. – 258 с.
4. Князева Е.Н. Трансдисциплинарность синергетики: следствия для образования [Текст] : / Е.Н. Князева, С.П Курдюмов // Синергетическая парадигма. Человек и общество в условиях нестабильности. – М., 2003, – 232 с.
5. Лысак Е.А. Методика преподавания латинского языка, основанная на сравнительном анализе концептов права в русском, латинском и английском языках [Текст] : / Е. Лысак // Российское право в Интернете. – № 3, 2009, С. 1-12.